

6. 491907/8

Anul I No. 1

Joi 9 Decembrie 1937

S F E R O

C I N E M A

Săptămânal pentru filmul românesc

Director : GH. ATHANASIU

„Cupa Volpi“ cea mai mare distincție cinematografică din lume a fost decernată anul acesta vedetei americane Bette Davis, pentru creația din filmul „Femei de noapte“.

Anul trecut Cupa Valpi a fost câștigată de Paul Muni.

De observat că ambele vedete sunt ale studiourilor Warner Bros.

1926 39

BCU Cluj / Central University Library Cluj

O lămurire

La începutul acestui an un numeros mănunchiu de tineri intelectuali ieșeni, au început o acțiune „pentru filmul românesc”.

Ei au lansat, atunci, următorul manifest-lămurire :

Societatea pentru filmul românesc „Sfero” este prima asociație de acest gen în România. Condițiile speciale — atât de neprielnice în care actualmente se află cinematografia română — impun ca singura salvare crearea unei puternice asociațiuni, care prin prestigiul și forța ei, să impună tuturor postulatul filmului național, să sprijine orice inițiativă, să încurajeze orice început în această direcție, să facă o activă contra-propagandă împotriva agitației acelor care din nepricepere sau interes, susțin ordicâteori este vorba de filmul românesc, că suntem incapabili, noi Români, de a crea ceva în acest domeniu.

Prin toate mijloacele care ne stau la dispoziție, prin priceperea, experiența, idealismul, munca și entuziasmul nostru, vom reuși să determinăm în

marea masă a publicului, un curent favorabil filmului românesc și să facem atmosfera necesară creerii unui mănunchiu de specialiști, deasemenea să grupăm o falangă de elemente artistice, capabile, care să fie chezașia succesului de mâine, care să poată fi puse în orice moment la dispoziția producătorilor noștri.

E atât de unanim recunoscută puterea cinematografului, cinematograful ca artă, — cinematograful ca factor cultural, cinematograful ca mijloc de propagandă, cinematograful ca factor economic, cinematograful ca știință și industrie, încât e clar pentru oricine că trebuie să înceteze starea de rușinoasă inferioritate în care ne găsim față de toate statele din jurul nostru chiar, fără a aminti de acelea în care cea de a șaptea artă a trecut de un sfert de secol de existență glorioasă, de măreață afirmare, de necontenit progres, de strălucite biruinți, de desăvârșit succes.

Suntem neliniștiți de inferio-

ritatea noastră pe acest teren ; suntem chinuiți de nepăsarea, neîncrederea și batjocura tuturor acelor care caută, prin orice căi, să discrediteze, să paralizeze o acțiune românească în acest domeniu.

Când în toată țara noastră plouă cu asociații cu cele mai diverse scopuri, când raportându-ne numai la sport găsim un număr atât de mare, ar însemna într'adevăr să merităm actuala situație, dacă o asemenea asociație, *unică în genul ei*, nu și-ar putea afirma puternic toată forța morală de care trebuie să dispună pentru a cere dreptul la viață pentru filmul românesc.

Vrem ca vorba românească să cucerească toate ecranele noastre, vrem ca frumusețea, talentul, inteligența, spiritul și minunea peisagiului românesc să lumineze întunericul tuturor acestor temple în care zilnic se

oficiază cultul frumosului vrem să căpătăm încredere, tărie, speranțe în propriile noastre forțe — în forța sufletului românesc.

De azi înainte, filmul românesc intră pe o nouă cale, pe calea victoriei lui. S.F.E.R.O. prin conducătorii și membrii ei, complet desinteresați, își ia angajamentul de a imprima un nou impuls care să dea viață filmului românesc, artei românești, să răscolească toate energiile, să evedențieze toate frumusețile naturii românești, să facă posibilă aducerea în lumina ecranului a sufletului și inteligenței românești.

Și vom sprijini fără limită pe acei care, alături de noi, vor munci pentru crearea, progresul, afirmarea și *biruința filmului românesc*.

Iubiți cinefili, luptați alături de „**Siero**“.

Scenă din filmul „Chemarea cea Mare“

O concluzie și o ipoteză

de Av. GH. CHIPER

Film românesc! Ei da, film românesc. E drept cam curios sună frântura asta de-grăire, dar, înfărșit, film românesc.

Chiar dacă riscăm să ne întâlnim zâmbete mai puțin vrednice de film și chiar dacă am ști că determinăm o mai atentă înrămare a „stelelor” made în America de către sclavii sau sclavele idolilor de pe ecran, avem tăria să afirmăm sau mai exact să voim film românesc.

Poate trezi nedumerire la unii și scepticism quasi-legitim la alții, n are nici o importanță,

Fiindcă nedumerirea celor ce se vor întreba: „ce cusur are filmul? american, de pildă?” ca și scepticismul celor ce dintr'o neîncredere cu ei inșiși vor quasi-legitima rezerva, vor dispărea deopotrivă de nestingheriți, în clipa în cari își vor revizui, puținel personalitatea.

Noi n'o să afirmăm că ceea ce li s'a pus la îndemână până acum Românilor n'a fost de natura să formeze și să determine o anumită atitudine, nu.

Vom fi de acord că avem de a face cu filme cari, deși stăruind în a deservi interesele noastre ca popor, găsesc admiratori și susținători în țara noastră, evident.

Suntem cei dintâi cari ne alăturăm celor ce, pe drept cuvânt, în urma filmelor românești — așa zise — consideră imposibilă realizarea unui bun film românesc.

Dar, nu-i mai puțin adevărat, că vom desfiide pe oricine va veni să ne afirme că în cercurile de a se face un film românesc s'au ascuns îndărătul lor — un interes de meschinărie, de bani sau de falsificare a posibilităților naționale.

Ultima afirmațiune a noastră o verifică recenta filmare a unei idilioși „Doamna dela etajul doi” film anume turnat să compromită posibilitățile românești, film în dosul căruia niște vagabonzi, au găsit prilej să servească tîpsia pusteii ungurești, lăturile proprii lor incapacități. C'au găsit naivii cărora să le suradă mascarada? E drept. Vor trebui să dispară: și naivii și turnătorii de mascarade.

Sunt state cari prin așezarea lor, prin firea poporului, prin specificul regional se pot servi de film ca prim instrument de ași arata comorile

În alte părți acest lucru e o concluzie, la noi e o ipoteză, o vom demonstra.

Frații Billy și Bobby Mauch, care joacă în filmul „Prinț și cerșetor”. Ei s'au născut la 6 Iulie 1924. Asemănarea și talentul lor i-a făcut celebri.

Billi a mai jucat în „Antonio Adverso”.

A VERTISMENT

de GH, ATHANASIU

Se știe că nu există alt articol, care să se vândă cu mai multă reclamă, decât cinematograful.

„Reclama e sufletul comerțului.“ nimic de zis, dar atunci când această reclamă induce în eroare un public destul de numeros și de bună credință, credem că gestul face parte din cele necinstite.

Noi scoatem această revistă cu alte intenții. Luptăm pentru filmul românesc.

O indiferență specifică neamului nostru ne a făcut să nu-l avem încă și ca atare trebuie să fim sclavii străinătății. De această situație profită îndeajuns cinematografele noastre, obligându-ne adesea să suportăm o marfă care nu merită decât dispreț. Și pentru că nu avem nici o armă de apărare ne lăsăm întotdeauna învinși.

Dar și răbdarea își are limitele ei. Dacă primim ceva dela străini, și mai ales când plătim destul de bine, avem tot dreptul să pretindem și marfă bună.

Sperăm că cinematografele din Iași vor înțelege și nu ne vor da ocazia — destul de justificată — atunci, când cu toată reclama pe care o vom face unui film merit peirii, să ne manifestăm toată revolta noastră.

De aceia, revista aceasta, a fost atât de ostil primită de cei ce exploatează cinematografele, încât au refuzat să ne anunțe programele cu o săptămână înainte, pentru a putea cere corespondenților noștri dela București să ne trimită cronicile filmelor, și astfel să putem scoate revista în fiecare Luni, dimineață.

Am amânat atunci pe fiecare Miercuri, pentru că astfel toate filmele săptămânii să fie văzute și judecate de noi, ca atare.

Propun, și cu timpul credem că s'ar putea realiza, ca fiecare spectator ce vizionează filmul Luni sau Marți la cinematografe, să aibă posibilitatea de ași spune cuvântul său în aprecierea unui film. Astfel s'ar asigura deplin obiectivitatea și orice indoială de cinstea cronicilor noastre să fie îndepărtată.

Scenă din filmul „Chemarea cea Mare”

PENTRU FILMUL ROMANESC

de N. AL. FLORESCU

Ne-am obișnuit să privim mai mult peste graniță decât la noi acasă, și nu casă vedem reflectate—în ochii și mentalitatea altora—străduințele noastre, ci ca să perpetuăm aceiași prejudecată, care aduce atâta neîncredere în ceace poate produce geniul poporului român.

Nu este problemă pe care să nu o atacăm cu oarecare timiditate, după cum orice inovație — de a cărei însemnătate ne dăm seamă — este lăsată să stagneze pe culmea indiferenței și a neîncrederii. Am fost cu toții martori — în anii trecuți — cum oficialitățile conduse de o inexplicabilă inerție, au înțeles cu multă greutate importanța formidabilă a radiofoniei. Și astăzi chiar — la noi nu s'a ajuns la convingerea că amatorismul „pe unde scurte“ a avut un rol unic în cucerirea imensului domeniu al undelor.

Chestiunea cinematografului este și mai tristă.

Avem cu toții convingerea că patria filmului este doar America — țara inițiativelor îndrăznețe și a hotărârilor grăbite, — sau Germania — țara scrupulozității și a muncii serioase. Cele câteva țări pe care le considerăm superioare nouă când vorbim de cinematograful, nu fac mai mult — afară de opera efectiv realizată

—decât doar caută să păstreze o întâietate remarcabilă în ceace privește bogăția documentării și a publicității.

Nu sunt deci fapte supranaturale care ne-ar pune pe gânduri.

Este timpul să asimilăm și noi aceleași procedee care întotdeauna călăuzesc isbânda în favoarea omului de acțiune. Suntem tributari de decenii popoarelor cu multă prevedere și ambiție. Se cere să rupem cu tradiția care ne prilejuește avânturile. Cei mai în vârstă ca noi, sau cei care nu înțeleg să poarte pe umerii lor vre-un destin, au mințea întunecată de credință că schimbările să fie făcute cu inevitabila rezistență a unei inerții.

O sănătoasă filozofie a vieții spune că, nu trebuie să se accepte vre'un fapt, fără a se discuta toate sugestiile și toate ipotezele, chiar, când ele sunt clasice sau sunt afirmate de oameni consacrați:

Trebue să înțelegem și noi că a venit momentul să utilizăm toate resursele cu care este dotat poporul nostru: manifestații artistice, geniu creator muncă, perseverență, etc...

Acestea sunt gândurile cu care se pornește la luptă.

Valul negru care acoperea încrederea în sine și entuziasmul a fost dat la o parte de

TEATRU

Destinul teatrului contemporan

V. J. Galaramă

Extensiunea Cinematografului se face cu toată certitudinea în dauna Teatrului, tehnica împreună cu posibilitățile de realizare caracteristice — celui dintâu suprimă fixitatea și rudimentul celui de al doilea.

Astfel, Teatrul nevoit în valul unei decadente vertiginioase, să și croiască alte planuri de realizare, a trecut în ultimele decenii printr-o serie întreagă de probleme. Nenumărați regisori ca Reinhardt, Stanislawski, Copeau, Gémier, Reinhold, Craig, etc. au căutat să l revoluționeze și să-l canalizeze spre marile succese. Și totuși obținerea lor în majoritate nu se făcuseră decât tot într-o regie ca a lui Max Reinhardt, mai rămânând în afară de asta și experiența financiară a fiecărui public și Teatru regional.

Exemplu unui „Ham'et”, jucat la Iași într-o regie cinematografică — gen Reinhardt — și anul acesta în altă premieră cu altă regie, oarecum antifiteatrală, practică de Stanislawski, i s'a văzut imediat rezultatul. Căci oricât ar fi de mare Shakespeare regie veche nu-l mai prinde. Actualitatea respinge totalmente simplismul din montarea veche în care

singur actorul căuta să domine scena. Alțeva o interesează acum. Alțeva care-i tocmai problema cinematografului — absent în vechea realizare teatrală.

Deaceia s'a și făcut revoluționarea acestei regii și s'a mijlocit introducerea ei în vederea succeselor teatrale, aplicată și la Teatrul Național din Iași de către d. Sava. D-sa, în afară de-o „Scri-soare pierdută” premiera stagiunii 1937-1938 și „Bătălia” cu montare obișnuită și interpretarea rolurilor feminine de prost gust (cum a fost cel al d nei T. B. Munteanu), venia să câștige succesul prin „Ea, El și Celălalt” tocmai prin realizarea cinematografică (în oarecare măsură și artiștii).

Deci zodia în care trăim reclamă Teatrului implicit dinamismul și tehnica cinematografică. Și cu regret trebuie s'o spun : statismul și actoricismul teatral nu poate rezista unor cuvinte ca a lui Reinhardt, care oricât de exagerate s'ar părea conțin mult adevăr : că el poate obține un succes (asăzi mai mult cinematografic) și cu piese proaste și cu artiști slabi, numai ținindu se seamă de propria sa regie

---

tinerețea fără astâmpăr. Tinerețea oricât ar fi de absorbită de necazurile inerente vieții actuale, trebuie să știe și să înțeleagă că ea rămâne totdeauna promotorul oricărei inovații.

P. S. De aici toată atenția care ar trebui să se dea propagandei filmului național, pentru a nu deschide ochii într-o zi în complectamentă criză teatrală, în urma celei de creație dramatică produsă de mult și din care pare-se că nu vom ieși niciodată.

V. J. G.

In loc de cronică dramatică

Cozonacul de Crăciun al Teatrului Național local va fi desigur „Bărbierul din Sevilla“ alături de „Vestea bună“.

Prima lucrare a și fost trecută pe afiș urmând ca a doua să intre imediat după.

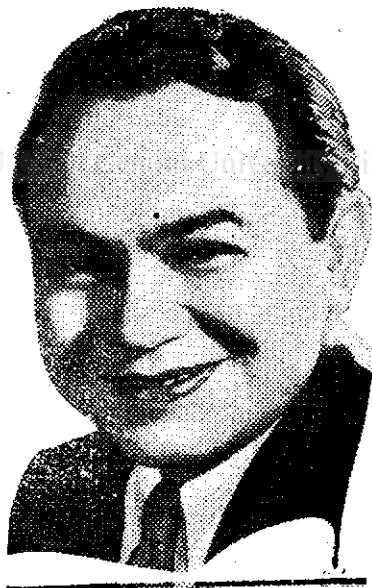
Reluarea lui Beaumarchais, materializată aseară în premieră, a fost o fericită idee aducând la lumina rampei o parte din elita ansamblului nostru teatral: Any Braeschi, Aurel Munteanu, Miluță

Gheorghiu și C. Vernescu-Vâlcea—ultimul fiind asul comediei românești.

Acordurile lui Rossini sub bagheta D-lui Nosek, montarea nouă și costumele au meritat pe deplin aplauzele publicului spectator de aseară.

Ne reținem dela orice alt comentariu în semn de omagiu pentru nemuritoarea operă a lui Beaumarchais.

Așteptăm pe săptămâna viitoare „Veste bună“. **A. O**

Celebrul regisor Max Reinhardt va realiza un film după cunoscutul roman al scriitorului rus, Dostoiewsky „Jucătorul de cărți“.

Rolul principal în această importantă producție îl va da ține — probabil — cunoscutul artist, Charles Boyer. In alte

roluri vor apare Bette Davis și Eduard C. Robinson.

Acest al doilea film al lui Max Reinhardt va construi, credem, un eveniment cinematografic — tot așa de mare ca și precedentul — Visul unei nopți de vară.

Erroll Flynn

În 1928 făcea parte din echipa engleză de box, dela jocurile olimpice din Amsterdam.

În 1931 vinde mina de aur pe care nu de mult o avea în Noua Guinee cu 50.000 dolari, pe care nu-i are însă multă vreme. I-a pierdut în Australia.

Îl regăsim apoi în Noua Guinee ca ghid al expedițiilor cinematografice, veniți să filmeze în mările din sud. E primul său contact cu filmul. A lucrat ca figurant unde a fost remarcat.

Primul rol îl are în: *The Case of the Carious Bride*.

„Căpitanul Blood“ i-a adus consacrarea definitivă, ridicându-l la rangul de vedetă.

Succesul său mare l-a obținut însă în „Misiunea Brigăzii 41“.

Print și... cerșetor

Scenariul e lucrat după romanul celebrului scriitor *Mark Twain*. Library Cluj

Distribuția : Errol Flynn, frații gemeni Billy și Bobby, Mauch, Claude Rains, Barton Mac Lane, Henry Stephenson.

Regia e semnată de William Keighley.

Musica a fost scrisă de marele compozitor Eric Wolfgang Korugold.

ERROL
FLYNN

Problema filmului românesc

de Prof. P. TROTEANU

Din încercările, prea puține și prea modeste făcute în țara noastră; pe tărâmul cinematografiei, până în prezent, nu se poate întrezări încă lămurit, nici o îndrumare spre ceea ce ar putea intruchipa, în mod hotărât și bine definit, filmul românesc; cum ar putea și cum ar trebui să fie, ce caracter ar putea și ar trebui să aibă.

Încă nu putem cunoaște complect posibilitățile pe care mediul țării și poporul nostru le oferă unui film cu totul caracteristic și nici nota oficială pe care poate să o posede.

Exploatarea acestei întinderi de necunoscut, chiar pentru mulți din noi, este încă anevoioasă, și abia începe. Cunoaștem încă puțin bogățiile spirituale, ascunse în marele rezervor anonim al poporului, și cele fizice în multe regiuni cercetate prea superficial și atunci rău înțelese și puțin preluate.

Înainte de a discuta, însă, cum trebuie să fie filmul românesc, e necesar de cercetat deocamdată ceea ce se poate face la început.

Încercările sporadice de până acum improvizării pripite, dibuiri în necunoscut, fără experiență și fără studii temeinice pregătitoare, neluând rezultatul unor eforturi continui și sistematice, nu pot fi considerate ca un început.

Ele au avut ca imediat rezultat compromiterea unei frumoase intenții, prin crearea unei atmosfere de prejudecăți nenorocite, a unei greșite convingeri că nu putem avea un film al nostru, cu însușiri proprii și cu reală valoare.

Problema filmului românesc pune pe planuri diferite multiple probleme.

Ținând seamă că fiecare popor are însușirile și aptitudinile lui, mai mult sau mai puțin proprii pentru anumite manifestări în domeniul artistic, se pot face oarecare deducții asupra rezulta-

tului probabil al experiențelor lor și prin analogie se poate presupune caracterul rezultatului experienței altui popor înrudit ori care prezintă afinități și predispoziții similare.

Configurația sufletească a poporului nostru, situația geografică, condițiile fizice și istorice, i-au determinat unele însușiri și aptitudini care în rezumat un sânt decât un fericit aliaj a cărui calitate, până în prezent, s-a putut vedea valorificate în câte va incontestabile individualități și opere caracteristice literare, plastice, muzicale, teatrale etc.

Am putea defini în scurt, această caracteristică prin o prețioasă și rară armonie a celor două note sufletești, presupuse diametral opuse, un punct de fuziune a celor două mentalități a celor două lumi: Occidentul și Orientul.

Dacă pentru înțelegerea unora, interpenetrația acestor două influențe poate fi o calamitate, din unele puncte de vedere; din punct de vedere artistic, acest aliaj pune la dispoziție un material prim inedit, din care un creator poate descoperi elemente de preț, pentru constituirea unei opere de valoare.

Înainte de a cerceta mai amănunțit posibilitățile materiale se pune întrebarea dacă se simte nevoie de un film românesc.

Ținând seamă de eforturile considerabile pe care unele popoare, vecine nouă, le fac pentru a se servi de film ca de un puternic instrument de propagandă în masele lumii civilizate, a neglija o armă de apărare, atât de eficace, când și poporul nostru dispune de posibilități, care nu așteaptă decât să fie puse în valoare, e o enormă greșală.

Nu poate fi vorba de a concura cu filmele americane, engleze franceze

FILMUL ITALIAN

CAMILLO PILOTTO
protagonistul filmului „Chemarea
cea mare”

Vitorio Mussolini, al doilea fiu al Ducelui, va pune, la Roma bazele unei mari industrii cinematografice. În acest scop el a făcut o călătorie în America, unde a studiat necesitățile amenajării unui Studio de proporții uimitoare.

Dar aceasta se face în Italia, nu la noi.

Ronald Colman este vedeta filmului „Orizontul pierdut”, transpus pe ecran de Frank Copra, după un roman de James Hilston. Este una din cele mai importante scrieri ale acestui romancier celebru peste ocean, în care se desvăluie întregii omeniri, cum ar distruge lumea civilizată un viitor războiu.

* * *

A stârnit senzații în toată lumea cuplul gemenilor Billy și Bobby Mauch.

Asemănarea perfectă a celor doi gemeni a determinat pe conducătorii casei Warner Bros să transpue pe ecran celebrul roman a lui Mark Twain „Print și cerșetor” în care rolul principal coțenut de Errol Flynn Micul Billy ne este deja cunoscut din Antonio Adverso.

ori rusești, ci de o contribuție și de o luptă frumoasă, și mult mai onorabilă de cât altele, care consistă în sistematizarea și armonizarea tuturor mijloacelor de realizare, pentru a impune respect pentru averile spirituale și și frumusețile naturale ale țării și poporului nostru

Cu ajutorul unor cercetări asidue, cu străduință, pricepere și sistematizare, posibilitățile de afirmare se vor descoperi rând pe rând, și se vor vedea a fi suficient de impunătoare.

Literatura, plastica, muzica, teatrul, coreografia și folclorul românesc s-au afirmat cu valori individuale și opere incontestabile. Cinematograful e o răspântie unde toate aceste tărâmurii de creație artistică, se întâlnesc și-și dau contribuția lor.

Realizări în domeniul filmului românesc

de C. G. CLOPOTEL

După încercări — deși e exagerat a numi încercare ceva care e probabil că nu a presupus nici cel mai mic efort, problema filmului românesc se constată a fi mai actuală ca todeauna și nu va fi rezolvată decât atunci când o organizare de producțiuni continue și satisfăcătoare — calitativ și cantitativ — va fi luat, în mod real, ființă, în sensul de a se fi impus atențiunii întregului public cinesfil.

Față de acum câțiva ani însă, trebuie să recunoaștem că datele problemei filmului românesc sunt simțitor schimbate în bine, mai mult chiar, ultimile aspecte sub care putem privi situația prezentă — nu numai că ne îngăduie să sperăm, dar aproape ne silește să avem o perfectă încredere în modul lent, în care evoluează rezolvarea acestei probleme.

Trei sunt centrele care grupează — mai mult sau mai puțin — pe toți acei pentru care preocuparea filmului românesc a răsbătut din posibilitatea unor visuri comode și a unor vagi dorinți — încercate sau nu de a fi exprimate în inima realității, în domeniul acțiunilor pozitive — bine gândite și puternic susținute.

Inchegarea fiecăruia din aceste trei adevărate nuclee de energie consacrată biruinței filmului românesc, au fost determinate, fiecare în parte, de necesități speciale, așa încât într'o analiză sumară a caracteristicilor, a cadrului actual și tendințelor fiecăruia — putem desprinde imediat o încheiere în ceace privește viitorul, resemată numai pe considerarea realităților.

1) Laborator cinegrafic

Avem astfel „Cinegrafia Română”

(CIRO-film); Soc. anonimă, capital de 12 mil. lei. Mașinile societății te conduc din oraș la frumoasa clădire dela Băneasa și simți o adevărată plăcere să vizitezi interiorul, cu laboratoarele modern utilizate, cu sălile de montaj, de dezvoltat, de copiat, de imprimare a titlurilor.

Bine înțeles, e vorba numai de un laborator cinematografic bine inzebrat, cu o capacitatea suficientă pentru a acoperi cu ușurință nevoile țării noastre; Ciro însă, nu dispune nici de aparate de luat vederi, nici de aparate de înregistrat sunetul, precum nici de studio. Și cum din convorbirile mele cu Dl. Col. V. Șoarec, directorul general al acestei întreprinderi, rezultă că — cel puțin pentru un timp destul de lung —, această societate nu va putea să-și completeze utilajul pentru producția propriu zisă a filmelor, nici să construiască un studio, care ar necesita investiții prea mari — rămâne că — privită în ansamblul datelor problemei filmului românesc, Societatea „Ciro” poate fi considerată ca un indispensabil auxiliar al oricărei industrii de filme românești, neîndeajuns de dezvoltată pentru a și putea asigura singură confecțiunea tuturor fazelor unui film, fie ca o bază solidă, pe care inițiativa, priceperea și capitalul, ar putea clădi o industrie completă și serioasă pentru producția de filme.

Oricum ar fi însă, „Ciro” rămâne fixat ca un element primordial, de care orice întreprindere pentru producția de filme românești, va trebui să țină seama, repartizându-i o bună parte din lucrările prin care trece un film după înregistrare.

Notez că „Ciro” e cel mai modern

și mai înzestrat laborator cinematografic din Sud-Estul Europei, pose-
dând pentru dezvoltat un aparat au-
tomat „Multiplex” și având loc și
pentru instalarea unui al doilea.

Actualmente, cea mai mare parte
a activității soc. „Ciro” e consacrată
confecționării copiilor românești a fil-
melor străine și în mult mai mică
măsură dezvoltării și copierii filmelor
produse de Oficiul Național de Tu-
rism.

Știm că lucrările de laborator ale
filmului „Doamna dela Etajul II” au
fost făcute la „Ciro”, care însă nu
poate avea nici o vină pentru stupi-
ditatea aceasta pe care o respingem
cu toată indignarea.

Sunt cazuri când o operă de artă
se poate naște numai dintr'un capri-
ciu al unui suflet deosebit de mare;
dar din capriciu obraznic aflat al u-
nei anumite categorii de oameni, fie
ei chiar bucureșteni sau bucureștence,
—nici odată nu va putea lua naștere
ceva care să se ridice— în însemnă-
tate—deasupra unei nopți de chef și
orgii la Snagov.

Prea multe ineptii ni s'au servit
sub eticheta filmului românesc — și e
vremea să se știe, că în ceace ne pri-
vește „Societatea pentru filmul româ-
nesc”, vom lovi fără cruțare în toți
acei care vor mai îndrăzni să com-
promită în fața marelui public, o
cauză atât de frumoasă prin produc-
țiuni nechibzuite, isvorâte din impul-
siuni joshnice, din nimic care ar putea
avea ceva cât de puțin comun cu
creația artistică. Dealtfel „regisorul”
și — în fine — întreg stat majorul
producției, împreună cu doamna ve-
detă, au avut răbdarea drăcească să
strice nu mai puțin de 50.000 ^ metri
de bilet negativ nevinovat, ceace con-
stitue un record; și cum după mon-
taj (care dealtfel a fost destul de
prost executat, rămânând un decalaj de
câteva imagini între fotografie și sunet)
s'a ajuns cam la 25000 m, înseamnă
că ceace nouă ni se pare atât de iad
acum când ni se prezintă, este totuși
ceva puternic concentrat — tot ce a
fost mai esențial — quintesența aces-
tei prostii imense. (VA URMA

Filmul românesc

are o naștere grea:

„Doamna dela etajul II”

de Av. IONEL MANAFU

Fără bănuiala de a ne însuși calități specifice unui critic al filmului de cinematograf, înregistrăm alături de presa obiectivă și o bună parte din opinia publică românească, nivelul la care s'a ridicat prima noastră producție sonoră și vorbitoare „Doamna dela Etajul II”.

Spectatorul, dornic să desprindă din imaginile filmului o frumusețe sufletească, a fost pus în situația să cunoască redările unor realități respingătoare până la un total desgust.

„Doamna dela Etajul II” înseamnă pentru filmul românesc, cercetările medicului legist în dovedirea faptului deosebit de cunoscut în pruncucidere. Copilul s'a născut mort sau a fost omorât după câteva clipe de viață? Într'un caz și într'altul, păstrăm acelaș regret. Filmul românesc evoluează dela etapa dibuirilor șovăitoare la faza discreditului total.

Publicul, care potrivit reclamelor, a ținut să vizioneze acest film, s'a împărțit în două tabere: unii compătîmind pe d. Don (primar al plajei de la Eforie, impresar de excursii vamale, financiar), soțul condus de soția sa într'o aventură artistică și pecuniară, ceilalți, compătîmind pe d-na Mary Don, singura în drept să ilustreze cât mai plastic insuficiențele filmului.

„Doamna dela Etajul II” a costat pe d. Don aproape 5 milioane lei, cu gândul că pe lângă o afacere financiară a găsit momentul prielnic să lanseze pe ecranul cinematografului, o nouă nimfă — d-na Don — care într'un film românesc, întrebuintează un dialect: „Eu vine de la tine”, trădând o apropiere vădită de pusta ungară.

Dacă la acestea adăugăm sonorizarea atât de defectuoasă la înregistrarea tango-ului „Două inimi și patru pereți” într'o cadență, în timp ce d-na Don din buze șoptește alte cuvinte, obiectivul primit, care nu s'a putut mișca după interpreți în studio, ci s'a mulțumit numai să filmeze succesiv și izolat scene care se petrec la câțiva metri distanță în acelaș imobil fără decor, figuranți care sunt mai mult arătării decât oameni, înțelegem motivul scandalizării obrazului românesc.

Întrebările pe care ni le-am pus, pe care le-am găsit formulate și de alții, demonstrează cu prisosință desgustul simțit. Cu ce au greșit ceilalți actori față de insuficiențele tehnicienilor aduși de d. și d-na Don?

Cum se poate ca un domn bine tentat de fondurile comercializării filmului românesc și o doamnă distrusă pe ecran, cu perspectiva viitorului înaintea, au mai putut comite un nou delict împotriva numelui românesc?

Cu ce a greșit țara, să mai suporte un astfel de discredit?

Nu pledăm aici pentru arta filmului românesc cu procedeele și scopurile bine precizate, după cum nu atribum artei rolul de a estompa liniile dure ale realității, într'o imagine ștearsă sau lipsită de autenticitate.

Suntem, însă în drept de a cere artei să ne înalțe sufletul, atât prin frumusețile ei conținute, cât și prin simțămintele de expresivitate ce ne caracterizează.

Introducerea începutului

M. Cracluc

În orașul nostru s'a petrecut un eveniment, deși puțin observat, de o mare însemnătate pentru întreaga țară.

Dece? Pentru că dintr'o necesitate imperioasă a luat ființă la Iași o societate pentru *crearea filmului românesc*.

Această societate trebuie susținută de toți cinefilii noștri, *mai ales de acei care țin la demnitatea de Român—pentru a ne forma o aureolă plăcută în lumea cinematografului, care la noi este considerată ca inexistent.*

Și dacă această industrie este dependentă de conștiința oricărui Român poate, sperăm că societatea-dispusă la orice risc, sfidând orice porniri ostile și prin acestea spălând o rușine a neamului, își va ajunge ținta.

Societatea, va trece la muncă asiduă, înfruntând orice eșecuri din partea celor incapabil sau interesați.

Și-a propus editarea unei reviste care se găsește în palida ei față a începutului, și cu toate greutățile, a făcut-o.

Acest săptămânal va fi și un buletin permanent, al activității respectivei societăți, cât și cu multe precizări necesare în tehnica și mai ales în arta cinematografică.

Și dacă cineva se va gândi vreodată să cunoască misterele, posibilitățile și condițiile necesare, optând pentru ecranul

românesc, Sfero - Cinema va pune la dispoziția publicului toate lămuririle necesare.

Această revistă unică din toate punctele de vedere, născută din chemarea imperioasă a societății românești este o necesitate strigătoare, mai ales pentru *Românii care cred că și fara noastră* își merită un loc bine determinat în domeniul cinematografului.

Sacha Guitry, celebrul autor, actor și regisor francez a început adaptarea pe ecran a piesei „Desire” scrisă de el. Rolul feminin e deținut de Jacquelin Delubac, eroina din celelalte două filme ale sale: „Romanul unui trișor” și „Perlele Coroanei”.

Mai apar : Jacques Baumer, Arletty, Pauline Carlton și alții.

Astă seară la Teatrul Național

trupa de balet vienez

„Bodenwieser“

din care dăm două scene

